

Sammendrag

Forslag til skovstrategi

Strategien er inddelt i tre overordnede afsnit:

1. Indledning om skoven (historisk oprids, dens betydning for os mennesker, lovgivning og begrebsafklaring)
2. Baggrund for strategien (samspil med øvrige politikker og strategier samt introduktion til de kommunale skove)
3. Selve strategien (vision, mål for udviklingen af de kommunale skove inden for tre fokusområder, indsatser og opfølgning).

I dette sammendrag præsenteres strategiafsnittet:

Vision

De kommunale skove i Slagelse skal være naturrige kulturlandskaber og rumme alt fra urørt skov til rekreative tiltag, der skal styrke brugernes fysiske og mentale sundhed. Skovenes indbyrdes forskellighed skal næres og afspejle sig i en alsidig og fleksibel forvaltning med fokus på at afveje behovet for benyttelse og beskyttelse.

Fokusområde: Kulturhistoriske spor og fortidsminder

MÅLSÆTNING 1: VI VIL VÆRNE OM KULTURHISTORISKE SPOR OG FORTIDSMINDER

Indsats

Vi vil beskytte, styrke og synliggøre fortidsminder og kulturhistoriske spor gennem vedligeholdelse, pleje og ved at kanalisere skovgæster udenom. Vi vil understøtte og formidle historien bag fortidsminder, gamle driftsformer og andre kulturhistoriske spor. Pleje og formidling af det enkelt fortidsminde tilpasses de lokale forhold.

Fokusområde: Natur og biodiversitet

Eksempler på tiltag, der fremmer naturrige skove ved at skabe variation:

- Veteranisere træer
- Udlægge urørt skov
- Udpege og markere livstræer

- Skabe skovbryn
- Skabe lysbrønde
- Etablere skovgræsning
- Etablere kvas-, gren- og stenbunker
- Indplante hjemmehørende træer og buske
- Skabe stående og liggende dødt ved
- Sikre og etablere vådområder såsom moser, vandhuller, åer eller kær

Målsætning 2: Vi vil forøge det skovbevoksede areal

Indsats

Vi vil fortsætte med at indgå i samarbejder for at bidrage til, der bliver rejst mere skov inden for kommunegrænsen. I denne sammenhæng vægtes det at rejse ny skov i umiddelbar nærhed til eksisterende skov for blandt andet at gøre det lettere for arter at sprede sig til og indfinde sig i nye skove. En forøgelse af skovarealet vil desuden kunne bidrage til øget tilflytning, da det gør kommunen mere attraktiv at bo og leve i.

Målsætning 3: Vi vil sikre naturrige skove

Indsats

Vi vil fremme variation og sikre naturrige skove ved at tage afsæt i nogle generelle forvaltningsprincipper: Vi vil stræbe efter at retablere naturlige vandstandsforhold og gennem tiltag fremme varieret skovnatur. Vi vil blandt andet skabe lysbrønde og insektvenlige skovbryn, undersøge mulighederne for at etablere skovgræsning samt veteranisere træer og indplante hjemmehørende arter for at fremme en varieret alders- og artsfordeling. For at sikre de hjemmehørende arter, der allerede er i skovene, vil vi i videst mulige omfang bekæmpe invasive arter og problemarter. Ved skovrejsninger vil vi plant forskellige hjemmehørende træer og buske. Efter de lokale forhold vil vi arbejde med at skabe gode startbetingelser for lysåbne naturtyper, som skal indgå i sammenhæng med den nye skov.

Livstræer, urørt skov og dødt ved vil også bidrage til mere naturrige skove med et større fødegrundlag for skovlevende organismer. Disse tre emner, berøres nedenfor.

Delmål 3.1: Vi vil øge og kontinuerligt sikre mængden af dødt ved

Indsats

Inden 2042 vil Slagelse Kommunes modne og gamle skove leve op til anbefalingerne om minimum 45 m³ dødt ved per hektar. Der sikres både stående og liggende dødt ved i forskellige nedbrydningsstadier, med forskellige dimensioner og af forskellige arter.

Ikke alle de kommunale modne og gamle skove indgår i denne målsætning. Det skyldes, at indfrielsen af målsætningen vil kompromittere skovklimaet på grund af skovens størrelse, udformning eller lignende. Ligeledes indgår de unge skove heller i

målsætningen, eftersom det døde ved giver størst mulig biologisk værdi, når det måler mere end 20 cm i diameter.

Efter 2042 vil der blive gennemført registrering af mængderne af dødt ved hvert 10. år for løbende at følge udviklingen. Herved kan indsatsen tilpasses forholdene, og der kan sikres en kontinuerlig tilførsel af varieret dødt ved.

Delmål 3.2: Vi vil udlægge arealer til urørt skov

Indsats

Vi vil give plads til at lade naturlige dynamikker råde ved at udlægge arealer til urørt skov. Vi vil screene de eksisterende skove med henblik på at udpege de til formålet mest hensigtsmæssige arealer. Udpegningen tager afsæt i arealernes iboende biologiske potentiale såsom særlige arter, bilag IV-arter, indikatorarter, gammelskovsarter, nøglebiotoper, og arealer, der lever op til kriterierne for skovlovens § 25 og naturbeskyttelseslovens § 3 – og muligheden for at skabe sammenhæng mellem dem. Arbejdet igangsættes i 2022, og arealerne vil være udpeget inden 2024.

For at tage højde for arealernes forskellige udgangspunkt og potentiale udarbejdes der frem mod 2025 individuelle planer for overgangsperioden til urørt skov på det enkelte areal. I overgangsperioden gennemføres målrettede tiltag og indsatser, der fremskynder processen mod varierede strukturer. Efter overgangsperioden vil det enkelte areal reelt henligge urørt, og naturlige dynamikker vil råde. Da de udpegede arealer vil være forskellige, vil overgangsperioden kunne variere og i nogle tilfælde vare op til 50 år. Efter overgangsperioden fjernes der ikke hjemmehørende træ- og buskarter fra de urørte skovarealer. Tilgængeligheden for borgere og besøgende vil stadig sikres, ligesom fortidsminder og øvrige kulturhistoriske spor vedligeholdes. Invasive arter fjernes fortsat i videst mulige omfang, og det vil være muligt i særlige tilfælde at gennemføre tiltag til gavn for biodiversiteten. De urørte skovarealer vedligeholdes i henhold til de til Naturstyrelsens retningslinjer fra 2021¹.

Delmål 3.3: Vi vil markere livstræer

Indsats

Inden udgangen af 2026 vil vi have udpeget og markeret tre livstræer per hektar i de modne og gamle² kommunale skove. Vi vil tage udgangspunkt i de 347 forslåede livstræer, der fremgår af skovkortlægningen, som hver især vil blive gennemgået, vurderet og markeret inden 2025. De resterende træer, der skal udpeges, vil ske sammen med borgerne.

I unge skove vil der på grund af træernes beskedne alder blive udpeget og markeret træer, som har potentiale til på længere sigt at blive livstræer, så der kan tages hensyn til dette i den øvrige forvaltning og drift.

---

¹ Bilag 4: *Overordnede retningslinjer for forvaltning af urørte skove, der udlægges som følge af aftale af 9. juni 2020 om udlæg af urørt skov i statens skove.* Naturstyrelsen, Miljøministeriet. 2021.

² Bilag 5: Oversigt over inddelingen af skovene i gamle, modne og unge.

Fokusområde: Rekreation og friluftsliv

MÅLSÆTNING 4: VI VIL SIKRE PLADS TIL REKREATIV UDFOLDELSE

Indsats

Borgere og besøgende skal fortsat kunne nyde godt af de kommunale skove, som stadig skal danne ramme om rekreativ udfoldelse. I det ligger, at vi vil sikre plads til både dem, der tager ud i skoven for at få pulsen ned, og dem, der tager ud i skoven for at få pulsen op. Altså skal der være plads til både ophold og aktiviteter.

Delmål 4.1: Vi vil vedligeholde stier og adgangsveje

Indsats

Vi vil som hidtil sikre offentlighedens adgang til skovene. Det omfatter vedligeholdelse af veje og stisystemer, så skovene fortsat er tilgængelige for brugere og besøgende. Når vi etablerer nye stier, vil vi gøre det under hensyntagen til kulturhistoriske spor og særlige naturværdier.

Delmål 4.2: Vi vil sikre lige adgang for alle kommunes brugergrupper

Indsats

De kommunale skove i Slagelse er til for alle. Derfor vurderes rekreative tiltag ud fra demografi og skovenes geografiske placering, og nye – og i visse tilfælde eksisterende – rekreative anlæg placeres, hvor de kommer flest til gavn. Der tages hensyn til brugergrupper med særlige behov, så flest mulig kan nyde godt af skovenes ro og komme ud og bevæge sig. Derfor sikres lige adgang for alle brugergrupper – ikke nødvendigvis i den enkelte skov, men generelt i de kommune skove.

Delmål 4.3: Vi vil tilbyde brugerne rige naturoplevelser

Indsats

Med en rigere natur kommer også rigere naturoplevelser. Dem skal brugerne af de kommunale skove have mulighed for at glæde sig over, mens der tages hensyn til, at nogle særligt værdifulde arter og områder har brug for ro og plads. Vi vil informere borgerne om særlige tiltag, der gennemføres for at genoprette skovnaturen og fremme biodiversiteten.

MÅLSÆTNING 5: VI VIL AFVEJE BENYTTELSE OG BESKYTTELSE

Indsats

Vi vil udarbejde handleplaner for skove med særlige potentialer for at sikre den rette afvejning mellem plads til rekreation, natur og kultur – altså benyttelse og beskyttelse. Handleplanerne vil indeholde særlige forvaltningsformål og målrettede indsatser, der skal fremelske og styrke skovens særlige potentiale, hvor benyttelse og beskyttelse afvejes, og hvor brugere ledes uden om sårbare områder og elementer.

Udarbejdelsen af handleplanerne påbegyndes i indeværende år, og vi vil udarbejde to handleplaner inden 2025.

Opfølgning

Strategien revideres hvert fjerde år. Her vurderes, i hvilken grad de tiltag, vi har gennemført, og indsatser, vi har igangsat, har bidraget til indfrielsen af målsætningerne, og om der bør tilføjes nye, målrettede indsatser for i højere grad at kunne indfri målsætningerne.

Der vil blive fulgt op på de delmål, der er rammesat med en tidshorisont, ved udgangen af den fastsatte tidsperiode.